

Na osnovu člana 17. tačka 28. Zakona o Visokom sudskom i tužilačkom vijeću Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, br. 25/04, 93/05, 48/07 i 15/08), razmatrajući Nacrt zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Visokom sudskom i tužilačkom vijeću Bosne i Hercegovine koji je dostavilo Ministarstvo pravde Bosne i Hercegovine, aktom broj: 06-02-6142/20 godine, Visoko sudsko i tužilačko vijeće Bosne i Hercegovine je, na sjednici održanoj 18. novembra 2020. godine, dalo sljedeće

MIŠLJENJE

na Nacrt zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Visokom sudskom i tužilačkom vijeću Bosne i Hercegovine

I Visoko sudsko i tužilačko vijeće Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Vijeće) konstatuje da je materija sadržana u predloženom tekstu Nacrta zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Visokom sudskom i tužilačkom vijeću Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Nacrt zakona) od uticaja na pravosuđe u Bosni i Hercegovini, u smislu člana 17. tačka 28. Zakona o Visokom sudskom i tužilačkom vijeću BiH, te daje mišljenje kako slijedi.

II Vijeće konstatuje da je Nacrt zakona pripremljen s ciljem jačanja integriteta i odgovornosti članova Vijeća i nosilaca pravosudnih funkcija, te s tog aspekta podržava ovu zakonodavnu inicijativu, uz komentare sadržane u tačkama III do IX ovog mišljenja.

III Vijeće, cijeni da pojedina rješenja sadržana u Nacrtu zakona zahtijevaju dodatno razmatranje i razradu, kako bi se izbjegli mogući problemi u primjeni ovog zakona po njegovom eventualnom usvajanju u predloženom tekstu, naročito mogućnosti različite interpretacije pojedinih predloženih rješenja.

IV U odnosu na član 7. Nacrta zakona, kojim se član 44. Zakona o Visokom sudskom i tužilačkom vijeću BiH (u daljem tekstu: Zakon o VSTV-u) dopunjava odredbama o pravnom lijeku na odluke Vijeća o imenovanju nosilaca pravosudnih funkcija, ističe se da predloženo rješenje, bez propisanih skraćениh rokova za pokretanje spora i donošenje sudske odluke, ima potencijal da potpuno blokira postupak imenovanja sudija i tužilaca, a što će neminovno imati loše efekte i na rad sudova i tužilaštava općenito. Nadalje, uvođenjem sudske zaštite putem upravnog spora, bez posebnih odredaba o obimu preispitivanja odluka Vijeća, ugrožava se izvršavanje osnovne nadležnosti Vijeća, a to je odlučivanje o imenovanju nosilaca pravosudnih funkcija.

V U odnosu na član 14. Nacrta zakona, kojim se mijenja član 84. Zakona o VSTV-u, mišljenja smo da ograničenje iznosa naknade po osnovu dodatnih aktivnosti treba biti propisano na jedinstven način za sve sudije odnosno tužioce, bez obzira na iznos njihove pojedinačne plate. S ciljem osiguranja jednakog položaja svih sudija i tužilaca kada je riječ o prihodima koje ostvaruju mimo službene funkcije, predlažemo da se ograničenje neto iznosa naknade za dodatne aktivnosti u članu 84. stav (1) vezuje za prosječnu platu u pravosuđu ili najvišu propisanu platu u pravosuđu.

VI Vijeće cijeni da lista disciplinskih prekršaja sudija i tužilaca, propisana u članovima 9. i 10. Nacrta zakona, nije potpuna, te će onemogućiti sankcionisanje ponašanja koja bi se mogla okarakterisati kao na primjer kao disciplinski prekršaj „neuredno obavljanje sudske ili tužilačke funkcije“, a koja su se do sada podvodila pod disciplinske prekršaje propisane važećim Zakonom o VSTV-u.

VII U odnosu na odredbe koje propisuju podnošenje, sadržaj i provjeru izvještaja o imovini i interesima sudija, odnosno tužilaca ističemo sljedeće rezerve:

- a) Nacrtom zakona nije propisan položaj sudije, odnosno tužioca u postupku provjere njegovog izvještaja. Vijeće cijeni da odredba predloženog člana 86b. stav (6) nije dovoljna, budući da bi zakonom trebala biti propisana obaveza obavještanja sudije ili tužioca o pokrenutom postupku provjere, te omogućavanje dostavljanja izjašnjenja i informacija od strane sudije ili tužioca.
- b) Vijeće cijeni da je propisani sadržaj izvještaja preopširan, te uključuje podatke upitne relevantnosti, poput onih sadržanih u članu 86. stav (2) tačke i) do m).
- c) Odredbe o formiranju Jedinice za integritet su nedovoljno razrađene, te je uslijed formulacije člana 86f. stav (1), ostala nejasna uloga Vijeća u provođenju nadležnosti koje se odnose na izvještaje o imovini i interesima, te je nedefinisan odnos između Jedinice i Vijeća. Iz teksta člana 86f. Nacrta zakona i iz pratećeg obrazloženja proizlazi da je ratio zakonovaca da se Jedinica za integritet uspostavlja **zakonom kao profesionalno, funkcionalno i nezavisno tijelo unutar Sekretarijata, sa zadatkom da provodi odredbe zakona koje uređuju postupak po izvještajima o imovini i interesima.** Ovakvim pozicioniranjem Jedinice za integritet, koja bi operativno provodila nadležnosti Vijeća, izlazi se izvan okvira postavljenih u članu 15. Zakona o VSTV-u, koji definiše ulogu Sekretarijata kao službe koja pruža stručnu i administrativnu podršku Vijeću, ali ne provodi nadležnosti Vijeća. Ovakvo predloženo rješenje na određen način je u koliziji i sa odredbom člana 12. važećeg Zakona o VSTV-u. Nadalje, predloženo normativno rješenje nije uporedivo sa zakonskim statusom Ureda disciplinskog tužioca, koji je disciplinski organ u okviru Vijeća, sa jasno definisanim nadležnostima i jasno uspostavljenim odnosom prema Vijeću.
- d) Propisivanje obaveze sudije, odnosno tužioca da uz izvještaj o imovini i interesima dostavljanja priloge, kako je predviđeno u članu 86. stav (5), predstavlja nepotreban i disproporcionalan teret za nosioca pravosudne funkcije, ako se ima u vidu propisana mogućnost službenog pristupa svim dokumentima i informacijama potrebnim u postupku provjere izvještaja. Nadalje, cijenimo da bi se u slučaju primjene ove odredbe mogla očekivati dostava značajnog broja dokumenata, od kojih svi neće biti biti relevantni, a što može predstavljati opterećenje i u postupku provjere izvještaja.
- e) U odnosu na provjeru finansijskih izvještaja posebno su nejasne odredbe o redovnoj provjeri kojom su obuhvaćeni rashodi i prihodi, ali ne i cjelokupan izvještaj, odnosno sva prijavljena imovina.
- f) Ističe se rezerva spram člana 86. stav (8) kojim se propisuje obaveza dostavljanja izvještaja u periodu od dvije godine od prestanka pravosudne funkcije. Naime prestankom statusa sudije, odnosno tužioca u potpunosti prestaje primjena Zakona o VSTV-u na osobe koje su ranije obavljale sudijsku, odnosno tužilačku funkciju. Stoga je upitna svrha i provodivost ovakvog pravila, čije bi se kršenje eventualno moglo sankcionisati primjenom prekršajnih kazni, koje same po sebi ne moraju djelovati prinudno. Na isti način cijenimo i odredbu člana 86a. stav (6) kojom se propisuje javnost izvještaja o imovini i interesima u periodu od tri godine nakon isteka mandata sudije, odnosno tužioca.
- g) U odnosu na član 86h. kojim se propisuju prekršaji u vezi sa izvještajima o imovini i interesima, Vijeće zapaža da se koristi terminologija koja je neadekvatna za propisivanje bića prekršaja i nije uobičajena u domaćem zakonodavstvu. Uslijed navedenog predložene norme su nedovoljno jasne i precizne.

VIII U odnosu na članove 18. i 19. Nacrta zakona smatramo potrebnim sugerisati propisivanje dužih rokova za donošenje podzakonskih akata i podnošenje izvještaja o imovini i interesima po odredbama predloženog Nacrta zakona, imajući u vidu da je riječ o iznimno obimnim poslovima i obavezama i za Vijeće i za nosioce pravosudnih funkcija. Mišljenja smo da je propisane obaveze nemoguće izvršiti u roku od 45, odnosno 30 dana, te predlažemo da se u oba člana napiše rok od minimalno 60 dana.

IX Pored komentara na predloženi tekst, Vijeće konstatuje da Nacrt zakona nije predvidio dopunu člana 17. Zakona o VSTV BiH, kojom bi se u katalogu nadležnosti Vijeća propisala i nadležnost da „prikuplja, provjerava i objavljuje izvještaje o imovini i interesima sudaca i tužitelja“, a koja je nadležnost razrađena Nacrtom zakona.

Uz navedeno smatramo da je potrebno ovom zakonodavnom inicijativom obuhvatiti ona pitanja koja zahtijevaju hitnu intervenciju kako bi se otklonile smetnje za propisivanje procedure ocjenjivanja nosilaca pravosudnih funkcija. U tom smislu smatramo da je potrebno u članu 17. dopuniti tačku (22) dodavanjem riječi „*proceduru i*“, čime bi se utvrdila nadležnost Vijeća da „*utvrđuje proceduru i kriterije za ocjenjivanje rada sudaca i tužitelja*“ imajući u vidu presudu Suda BiH, broj: S1 3 U 032644 19 od 19.05.2020. godine. Navedenom dopunom odredbe člana 17. tačka (22) osigurat će se izričiti zakonski osnov da Vijeće propiše postupak ocjenjivanja svih nosilaca pravosudnih funkcija, uključujući rokove za provođenje tog postupka, rješavanje prigovora na ocjenu rada, postupak i ovlaštenje za provođenje nadzora nad ocjenjivanjem rada i verifikaciju ocjena rada za potrebe utvrđivanja ocjene stručnosti kandidata u postupku imenovanja na upražnjene pozicije nosilaca pravosudnih funkcija.

Broj: 08-02-1-2698-5/2020

Datum: 18. novembar 2020. godine

Dostavljeno:

- Ministarstvo pravde BiH;
- a/a.

Председник

Miran Tegeltija